

Отримано: 05 квітня 2026 р.

Прорецензовано: 05 травня 2026 р.

Прийнято до друку: 18 травня 2026 р.

Email: naumova_t_m@pstu.edu

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7161-004X>DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2026-30\(98\)-217-220](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2026-30(98)-217-220)

Наумова Т. М. Образ міста як персоніфікованого простору в романі Юрія Даценка «Пастка для різника»: лінгвостилістичний аспект. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»* : серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2026. Вип. 30(98). С. 217–220.

УДК: 811.161.2'38:821.161.2-3

Наумова Тетяна Михайлівна,
кандидатка філологічних наук, доцентка,
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

ОБРАЗ МІСТА ЯК ПЕРСОНІФІКОВАНОГО ПРОСТОРУ В РОМАНІ ЮРІЯ ДАЦЕНКА «ПАСТКА ДЛЯ РІЗНИКА»: ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті здійснено лінгвостилістичний аналіз урбаністичних фрагментів роману «Пастка для різника» Юрія Даценка, у яких місто постає як персоніфікований художній суб'єкт. Визначено провідні мовні засоби моделювання образу міста: антропоморфна предикація, соматична метафорика, синтаксичне нанизання, полісенсорна деталізація, семантична контрастність та оцінна лексика. Доведено, що урбаністичний простір у романі функціонує як автономний персонаж, який взаємодіє з героями та відображає їхні психологічні стани.

Ключові слова: образ міста, персоніфікація, антропоморфізація, соматична метафора, урбаністичний дискурс, лінгвостилістика, історичний детектив.

Tetiana M. Naumova,
PhD in Philology, Associate Professor,
Pryazovskyi State Technical University

THE IMAGE OF THE CITY AS A PERSONIFIED SPACE IN YURI DATSENKO'S NOVEL «A TRAP FOR THE RIPPER»: LINGUOSTYLISTIC ASPECT

The article presents a linguostylistic analysis of urban fragments from the novel *A Trap for the Butcher* by Yuri Datsenko, in which the city emerges as a personified artistic subject. The main linguistic means of modeling the image of the city are identified, including anthropomorphic predication, somatic metaphors, syntactic accumulation, polysensory detailing, semantic contrast, and evaluative vocabulary. It is demonstrated that the urban space in the novel functions as an autonomous character that interacts with the protagonists and reflects their psychological states.

Keywords: image of the city, personification, anthropomorphization, somatic metaphor, urban discourse, linguostylistics, historical detective fiction.

У сучасній українській прозі образ міста дедалі частіше набуває статусу самостійного художнього суб'єкта (Коцюбинська, 1998: 45; Забужко, 2007: 112). Урбаністичний простір перестає бути лише фоном подій і перетворюється на активний елемент сюжетної, психологічної та символічної структури тексту (Копистянська, 2002: 78; Коцюбинська, 1998: 52). Місто здатне не тільки локалізувати дію, а й формувати атмосферу, впливати на поведінку персонажів (Мацько, 2003: 134; Забужко, 2007: 95), відображати соціальний стан суспільства та внутрішні переживання героїв. Саме таку функцію виконує урбаністичний простір у романі Юрія Даценка «Пастка для різника» (Даценко, 2019).

Метою статті є визначення мовно-стилістичних засобів, за допомогою яких автор моделює образ міста як окремого персонажа.

Проблематика художнього простору в українському літературознавстві активно розробляється з кінця ХХ ст. крізь призму його семантики, символіки та взаємодії з психологічними структурами тексту (Копистянська, 2002: 15; Коцюбинська, 1998: 21). Концептуальні засади дослідження закладено у працях М. Коцюбинської, яка трактує простір як елемент поезії та носія ідейно-світоглядної моделі автора (Коцюбинська, 1998: 33). Н. Копистянська акцентує на структурній ролі простору, що визначає жанрову специфіку та динаміку сюжету (Копистянська, 2002: 64). У романі Ю. Даценка це дозволяє розглядати місто як чинник формування детективної інтриги.

Лінгвостилістичний вимір проблеми представлено в дослідженнях С. Єрмоленко, де персоніфікація та синтаксична ритмізація визначені ключовими механізмами творення художнього світу (Єрмоленко, 1999: 101). Когнітивний підхід О. Селіванової пояснює використання соматичної метафорики як способу концептуалізації міста через модель «організм» (Селіванова, 2008: 215). Л. Мацько наголошує на ролі цілісності та експресивності тексту у створенні атмосфери (Мацько, 2003: 89), що в романі реалізується через стилістично щільні урбаністичні блоки.

Культурологічний аспект (місто як простір ідентичності) висвітлено у працях О. Забужко (Забужко, 2007: 141). Місто в такій інтерпретації є маркером історичної пам'яті, соціальних трансформацій і моральних криз. У романі Ю. Даценка Проскурів і Лондон функціонують як просторові символи різних культурних реальностей (Даценко, 2019: 102), що підсилює поліфонічність тексту.

Попри наявність праць, присвячених жанровій специфіці та історизму роману «Пастка для різника», його урбаністичний код досі не був об'єктом цілісного лінгвостилістичного аналізу. Дослідження міста як персоніфікованого художнього суб'єкта дозволяє заповнити лакуну в поетологічному дискурсі сучасної прози. Ґрунтовний теоретичний базис (М. Коцюбинська, Н. Копистянська, С. Єрмоленко, Л. Мацько, О. Селіванова, О. Забужко) створює передумови для рецепції образу міста не як статичного локусу, а як концептуального центру твору. Застосування інструментарію лінгвістики тексту та когнітивної метафорології уможливило експлікацію механізмів трансформації простору в активного учасника сюжету.

Ключовим механізмом формування образу міста в романі є системна персоніфікація, що реалізується через антропоморфну предикацію (Єрмоленко, 1999: 118; Селіванова, 2008: 223). Урбаністичний простір наділяється ознаками живої істоти з власними фізіологічними реакціями, емоційними станами та біоритмами (Селіванова, 2008: 230). Предикати *відходило від сну, потягалось, загорталося в запону дощу, спало* (знервоване останніми подіями), *дихало важким духом ріки* формують семантичне поле тілесності. Дієслівна парадигма моделює життєвий цикл міста: лексеми *відходило (від сну)* та *потягалось* апелюють до соматичного досвіду людини – фази пробудження. Дієслівна метафора *загорталося в запону дощу* поглиблює антропоморфну модель через семантику одягу й відчуття захисту. Образ *запони* додає простору відтінків інтимності та вразливості; *місто* постає як істота, що здатна «вкриватися» чи «кутатися» від стихії. Синекдоха *спало, знервоване останніми подіями* переносить ознаки індивідуальної психіки на колективний простір, де епітет *знервоване* маркує місто як транслятор емоцій мешканців, як форму колективної психіки, що реагує на сюжетний конфлікт. Біологічна автономія закладена дієсловом *дихало*, що репрезентує універсальний фізіологічний акт. Метафора *дихало важким духом ріки* має двоїсту семантику: природний запах води поєднується з конотаціями задухи й морального тиску. Отже, завдяки «олюдненню» *місто* стає не просто місцем подій, а живим героєм, чий зовнішній вигляд нерозривно пов'язаний із його настроєм.

З погляду когнітивної лінгвістики, олюднення міста працює як метафора «місто – це людина», що дозволяє читачам зрозуміти складну структуру міста через свій тілесний досвід. Замість абстрактного поняття, *місто* стає чимось конкретним і живим, що можна відчувати. Варто підкреслити, що антропоморфізація в романі має системний характер. Це не окремі епізодичні вживання, а повторювана модель, що формує концептуальне поле твору. Біоритм міста співвідноситься з ритмом сюжету: *пробудження міста* – активізація дії; *ніч* – напруження, небезпека; *світанок* – часткове розрядження. Отже, персоніфікація виконує не лише образну, а й композиційну функцію.

Окрім фізичних рухів, місто наділяється людськими емоціями: воно може бути *знервованим, стривоженим* або *спантеличеним*. Оскільки ці стани зазвичай притаманні людям, їхнє перенесення на вулиці та будинки створює ефект «спільної тривоги». Страх не належить комусь одному – ним просякнуте все місто як єдиний організм.

Отже, «оживлення» міста в романі Юрія Даденка – це не просто красивий прийом, а спосіб побудови образу. Завдяки використанню «людських» дієслів та емоцій простір отримує власне тіло, ритм життя та характер. Опис міста стає великою психологічною метафорою: воно відчуває, втомлюється та прокидається разом із героями. У такий спосіб *місто* перестає бути лише декорацією і стає повноцінним учасником подій.

Використання соматичних метафор у романі Юрія Даденка є не просто художнім прийомом, а фундаментом побудови всієї структури твору. Соматична метафорика формує уявлення про місто як біологічну систему з «серцем», «кров'ю» та «диханням» (Селіванова, 2008: 241). Це дозволяє інтерпретувати соціальні процеси як фізіологічні явища (Мацько, 2003: 176).

В основі мовної тканини тексту лежить концептуальна модель «місто – живий організм», де складні соціальні процеси описуються через назви частин тіла та фізіологічні дії. Найяскравішим втіленням цієї моделі є образ вокзалу, який автор визначає як «*пульсуюче серце, що розносить містом кров новин*» (Даденко, 2019). У цьому фрагменті іменник «серце» вказує на функціональний центр: вокзал перестає бути просто будівлею, перетворюючись на «енергетичний вузол», через який місто отримує імпульси із зовнішнього світу. Епітет «пульсуюче» додає образу динаміки, підкреслюючи циклічність міських процесів і поєднуючи біологічний ритм із темпом соціального життя. Своєю чергою, метафора «*кров новин*» прирівнює інформаційні потоки – газети, чутки та звістки – до життєво необхідного ресурсу. Соціальна комунікація в романі моделюється як природний процес кровообігу, що підтримує життєздатність усього міського «тіла».

Така антропоморфізація дозволяє читачеві осмислити абстрактну систему міста через зрозумілий тілесний досвід. Окрім суто фізичних характеристик, простір наділяється також емоційними станами: місто постає *знервованим, стривоженим* або *спантеличеним*. Перенесення людських почуттів на урбаністичні об'єкти створює ефект «емоційної тотальності», де страх не обмежується окремим героєм, а пронизує все середовище.

Соматична метафорика також забезпечує відчуття системності тексту: якщо місто – це організм, то всі його елементи взаємопов'язані. У такому контексті злочин, що стає основою детективної інтриги, сприймається як патологія чи хвороба, а соціальна напруга – як симптом внутрішнього розладу. Зрештою, завдяки цій розгорнутій метафорі, що об'єднує біологічне, соціальне та психологічне значення, місто в Ю. Даденка перестає бути фоном. Воно дихає, втомлюється та діє нарівні з іншими персонажами, набуваючи статусу повноцінного художнього суб'єкта.

Отже, соматична метафорика в романі Юрія Даденка виконує концептуально-структурну функцію, моделюючи місто як цілісну біосистему. Образ *пульсуючого серця* та *крові новин* створює уявлення про урбаністичний простір як живий організм із внутрішнім ритмом і системою взаємодії. Цей прийом надає міському образу внутрішньої динаміки, системності й глибини.

У романі Юрія Даденка місто стає реальним і відчутним завдяки використанню «багатоканального» опису. Автор не просто малює картинку, а задіює всі органи чуття: зір, слух, нюх і дотик. У лінгвістиці такий підхід називають полісенсорною моделлю. Завдяки поєднанню різних звуків, запахів та фізичних відчуттів, опис міста перестає бути простою декорацією. Читач ніби «занурюється» всередину тексту, де міський простір починає фізично й психологічно тиснути на героїв або заспокоювати їх. Таким чином, через добір спеціальних слів автор перетворює місто на самостійну дійову особу, яку можна не лише побачити, а й почути чи відчувати на дотик.

Первинний рівень сприйняття формують зорові маркери: *туман, мжичка, бруд і потоки дощу*. У мовній тканині твору *туман* функціонує як семантичний знак невизначеності та прихованої загрози, тоді як образи *бруд* і *калюж* додають простору конотацій морального занепаду. Ці візуальні деталі стирають чіткі контури реальності, підсилюючи атмосферу детективної інтриги. Логічним продовженням зорового ряду стають акустичні маркери: *дзвін, вигуки, торохтіння та крики*. Сукупність цих звукових одиниць створює ефект багатоголосся, де кожен звук виконує свою функцію: дзвін упорядковує часовий ритм міста, а хаотичне торохтіння й крики передають інтенсивність і нервову напругу міського життя.

Особливу роль у «психології» простору відіграють запахи (ольфакторні образи): запах мокрої землі, сморід нетрів чи дух ріки. У тексті вони стають спеціальними кодами, що звертаються до пам'яті та емоцій. Наприклад, *сморід* і *задуха* часто вживаються як метафори тривоги та морального занепаду героїв. Цю картину доповнюють тактильні відчуття – *сирість, холод і вогкість*. Вони переносять опис у площину тілесного досвіду, змушуючи читача відчувати місто «на дотик».

Поєднання різних каналів сприйняття (зору, слуху, нюху та дотику) створює цілісну модель, де *місто* постає як живий організм. Завдяки такій лінгвістичній насиченості простір набуває повної автономії: він не просто споглядається, а «звучить», «пахне» та має власну «температуру». Це закріплює за містом статус самостійної дійової особи. Крім того, полісенсорність (багатовідчуттєвість) працює як психологічний резонатор: сенсорні деталі віддзеркалюють внутрішній стан персонажів. Так, *туман* і *темрява* мовно пов'язані з невизначеністю сліdstва, а *холод* – із моральною відчуженістю. Отже, добір чуттєвих образів формує не лише атмосферу, а й глибинний зміст твору. Таким чином, полісенсорна модель у романі Юрія Даценка – це ключовий лінгвістичний механізм, що забезпечує ефект присутності. Взаємодія різних мовних кодів створює багатовимірну картину, де місто постає не просто декорацією, а психологічно насиченим і символічним художнім суб'єктом.

Контрастна семантика образу міста в романі Юрія Даценка є фундаментальним механізмом його текстової організації. Урбаністичний простір не має стабільного вигляду, а моделюється через суб'єктивну фокалізацію – спосіб подання світу через внутрішню перспективу різних персонажів: місто не як об'єктивна фізична реальність, а як психологічно зумовлена конструкція, що слугує дзеркалом внутрішнього стану героїв.

В авторських описах місто репрезентується як живий, динамічний простір. Автор використовує лексеми з позитивною або нейтральною конотацією: *дихало, оживало, пульсувало, рухалося*. Весняна семантика цих описів у культурному коді символізує оновлення та життєздатність. Така лексична палітра відображає раціональність та внутрішню рівновагу персонажа, для якого місто є впорядкованою системою та простором логіки.

Натомість у сприйнятті вбивці (Різника) урбаністичний локус набуває різко негативної семантики. Провідну роль тут відіграє експресивно-оцінна лексика: *недолуге місто, отруєне повітря*, образи *бруд* та *сморodu*. Прикметник *недолуге* маркує відчуження та презирство, а метафора *отруєного повітря* створює відчуття токсичності середовища. У цій фокальній точці місто трансформується з живого організму на патологічне тіло, що руйнується, відображаючи моральну деградацію самого персонажа.

Контрастна семантика урбаністичного простору в романі Юрія Даценка є фундаментальним лінгвістичним механізмом, що трансформує *місто* з нейтральної топографічної локації на динамічну мовну модель. В основі художньої організації тексту лежить опозиція двох фокалізаційних режимів – точок зору *лікаря-слідчого* та *різника*, через які урбаністичний простір набуває полярних семантичних характеристик. У цьому контексті місто функціонує як психологічна проєкція, де мовні засоби не просто описують середовище, а й експлікують внутрішній світ, моральну позицію та емоційний стан персонажів.

Лікар Ровнер сприймає місто як живий, впорядкований організм. Автор вибудовує цей образ через семантичне поле руху та вітальності, використовуючи лексеми з позитивною або нейтрально-динамічною конотацією: *дихало, оживало, пульсувало, рухалося*. Особливу роль тут відіграє весняна семантика, яка в культурному коді маркує потенціал оновлення. Для Якова Ровнера місто є простором раціональної логіки, де навіть внесений злочинний хаос піддається впорядкуванню, що лінгвістично закріплюється через функціонально цілісні образи.

Натомість у фокалізації Різника *місто* радикально змінює свою семантичну конфігурацію, перетворюючись на *патологічне тіло*. Домінантною тут стає різко негативна оцінна лексика: епітет *недолуге* руйнує ідею цілісності простору, а лексеми *бруд* і *сморід* виступають маркерами моральної деградації. Семантика *отруєного повітря* створює образ токсичного середовища, яке загрожує існуванню, перетворюючи біологічну модель міста на площину патології. Тут оцінні маркери є психологічним індикатором: позитивно забарвлені дієслова та прикметники корелюють із прагненням лікаря до гармонії, тоді як деструктивні характеристики виносять назовні внутрішній хаос убивці.

Зрештою, така лінгвістична опозиція свідчить про глибoku суб'єктивізацію простору в романі. Місто перестає бути географічною константою й перетворюється на змінну величину, чие значення цілком залежить від моральної та світоглядної позиції суб'єкта сприйняття. У такий спосіб опис міста стає формою психологічної характеристики героя, а саме *місто* – полем боротьби інтерпретацій, де через лінгвальні засоби реалізується боротьба між порядком і руйнацією, цілісністю та розпадом.

Лексико-семантична організація урбаністичного образу в романі Юрія Даценка демонструє чітку системність і внутрішню взаємопов'язаність окремих смислових домінант. Міський простір не формується випадковим набором описових деталей; навпаки, у тексті функціонує кілька стійких лексико-семантичних полів, які, взаємодіючи, створюють цілісну концептуальну модель. Серед них виразно домінують поля *життєдіяльності*, *стихії*, *шуму*, *бруд* / *вогкості* та *тілесності*. Їхня семантична інтеграція формує образ міста як тілесно-стихійного організму, що одночасно живе, рухається, звучить і піддається впливу природних і соціальних сил.

Поле '*життєдіяльності*' репрезентоване лексемами *дихати, жити, пульсувати, оживати*. Ці слова належать до базової семантики біологічного існування, а їхня повторюваність у тексті створює концептуальну рамку, у межах якої місто мислиться як організм. Дієслова процесуальності підкреслюють не статичність, а динаміку урбаністичного простору. Місто не просто «є» – воно «живе». Відбувається перенесення ознак фізіологічного життя на соціальну систему, а поле життєдіяльності виконує функцію антропоморфізації та біологізації простору, задаючи основний напрям семантичної організації.

Поле '*природні стихії*' охоплює лексеми *дощ, туман, потоки, мжичка* і вводить у структуру образу природний компонент. Стихія в романі не лише деталізує атмосферу, а також взаємодіє з тілесною моделлю міста. Дощ ніби «*обмиває*» місто, туман «*огортає*» його, потоки «*протікають*» крізь його вулиці. Ці лексеми додають урбаністичному образу пластичності й мінливості. Стихія руйнує чіткі контури, розмиває межі, підсилює відчуття нестабільності. Водночас вона інтегрується з полем життєдіяльності: якщо місто – організм, то стихія стає його середовищем існування, своєрідною «*екосистемою*», що формує уявлення про місто як частину природного циклу, підпорядковану законам змінності.

Поле '*шум*' представлене лексемами *дзвін, вигуки, торохтіння, крики*, які формують акустичний вимір урбаністичного простору. Якщо поле життєдіяльності надає місту біологічної динаміки, а поле стихії – природної мінливості, то поле шуму забезпечує соціальну наповненість. Звукові маркери створюють відчуття багатоголосся й інтенсивності. Місто «*говорить*», «*гуде*», «*дзвенить*» – звук стає проявом внутрішньої активності. Шум не лише описує середовище, а й передає його енергію.

Лексико-семантичні поля 'бруд' і 'вогкість' (сморід, калюжі, бруд, вогкість) вводять у структуру образу негативно забарвлений компонент, формуючи відчуття фізичної та моральної нечистоти. Ця семантика часто корелює з оцінною перспективою персонажів, особливо Різника. Бруд і сморід набувають символічного значення, пов'язаного також з моральною деградацією та ментальною руйнацією героя.

Поле тілесності (*серце, кров, дихання*) є концептуальним ядром усієї семантичної структури. Воно інтегрує попередні поля в єдину модель. *Серце* пов'язане з пульсацією й ритмом, *кров* – із рухом і циркуляцією, *дихання* – із життєвою енергією. У поєднанні з шумом, стихією та вогкістю ці лексеми створюють складний образ міста як тіла, яке одночасно живе, страждає, реагує на зовнішні впливи. Тілесність у цьому випадку стає основою метафоричної системи твору.

Важливо підкреслити, що ці лексико-семантичні поля не існують ізольовано. Вони взаємодіють, накладаються одне на одне, утворюючи семантичну мережу. Наприклад, «*пульсуюче серце*» поєднує поле тілесності з полем шуму (пульсація як ритм), а «*дихання міста в тумані*» інтегрує поле життєдіяльності зі стихійним. Така інтеграція формує цілісну концептуальну модель, у якій *місто* постає як тілесно-стихийний організм – жива, але вразлива система, що функціонує в умовах постійної взаємодії природного й соціального. Семантична інтеграція цих полів створює ефект багатовимірності. *Місто* одночасно є тілом, стихією, звуком і матерією. Воно дихає, шумить, намокає, пульсує. Така поліфонічність лексико-семантичної організації підсилює образність і глибину урбаністичного простору.

Отже, домінування й взаємодія лексико-семантичних полів 'життєдіяльність', 'стихія', 'шум', 'бруд / вогкість' та 'тілесність' формують у романі модель міста як тілесно-стихийного організму. Саме через їхню інтеграцію урбаністичний образ набуває системності, внутрішньої динаміки та символічної глибини.

Узагальнюючи результати лінгвостилістичного аналізу, можна стверджувати, що образ міста в романі Юрія Даценка «Пастка для різника» функціонує як повноцінний художній персонаж, який бере активну участь у формуванні сюжетної та смислової структури твору. Урбаністичний простір не зводиться до ролі географічного тла чи історичної декорації; він наділений внутрішньою динамікою, емоційною напругою та здатністю до взаємодії з персонажами; інтегрує біологічну, сенсорну та психологічну семантику (Селіванова, 2008: 255; Коцюбинська, 1998: 89). Місто має власний «ритм», «дихання», «стан», що наближає його до суб'єктної позиції в тексті.

Провідним мовним механізмом конструювання цього образу є системна персоніфікація. Через антропоморфні предикати місто постає як жива істота, здатна «дихати», «пульсувати», «нервуватися», «пробуджуватися». Важливу роль у формуванні цілісного образу відіграє соматична метафорика, яка створює біологічну модель урбаністичного простору. Місто осмислюється як організм із «серцем», «кров'ю», «диханням», внутрішнім ритмом і системою циркуляції. Синтаксична організація тексту є ще одним ключовим чинником створення образу міста. Нанизування однорідних членів, безсполучникові конструкції та ритмічні переліки формують акустичний ефект гулу, передають хаотичність і водночас внутрішню впорядкованість міського життя. Синтаксис відтворює темп урбаністичного руху, його інтенсивність і багатоголосся.

Отже, урбаністичний простір у романі «Пастка для різника» є автономною художньою структурою, що поєднує функції середовища, символу та суб'єкта дії. Він інтегрує біологічну, сенсорну, акустичну та психологічну семантику, формуючи багатовимірний образ міста як живого, динамічного й морально значущого організму. Місто стає концептуальним центром твору, що визначає його поетику, атмосферу та смислову глибину, перетворюючись на один із найважливіших елементів художньої структури роману.

Література:

1. Даценко Ю. Пастка для різника. Київ : КСД, 2019. 304 с.
2. Єрмоленко С. Я. Українська мова в стилістичному вимірі. Київ : Наук. думка, 1999. 312 с.
3. Забужко О. Українська література як простір культури. Київ : Факт, 2007. 368 с.
4. Копистянська Н. Х. Поетика художнього простору. Львів : ПАІС, 2002. 296 с.
5. Коцюбинська М. М. Літературний простір і час. Київ : Дніпро, 1998. 336 с.
6. Мацько Л. І. Стилістика української мови. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.

References:

1. Datsenko, Yu. (2019). *Pastka dla ryznyka* [A Trap for the Butcher]. Kyiv: KSD. 304 s. [in Ukrainian].
2. Yermolenko, S. Ya. (1999). *Ukrainska mova v stylistychnomu vymiri* [The Ukrainian Language in the Stylistic Dimension]. Kyiv: Naukova dumka. 312 s. [in Ukrainian].
3. Zabuzhko, O. (2007). *Ukrainska literatura yak prostir kultury* [Ukrainian Literature as a Cultural Space]. Kyiv: Fakt. 368 s. [in Ukrainian].
4. Kopystianska, N. Kh. (2002). *Poetyka khudozhnoho prostoru* [Poetics of Artistic Space]. Lviv: PAIS. 296 s. [in Ukrainian].
5. Kotsiubynska, M. M. (1998). *Literaturnyi prostir i chas* [Literary Space and Time]. Kyiv: Dnipro. 336 s. [in Ukrainian].
6. Matsko, L. I. (2003). *Stylistyka ukrainskoi movy* [Stylistics of the Ukrainian Language]. Kyiv: Vyshcha shkola. 462 s. [in Ukrainian].
7. Selivanova, O. O. (2008). *Suchasna linhvistyka: napriamy ta problemy* [Modern Linguistics: Directions and Problems]. Poltava: Dovkillia-K. 712 s. [in Ukrainian].